

Utbildningsnämnden

Tertiabokslut I år 2020, utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar fastställa tertialbokslut 1, januari-april för år 2020.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på **6 626 tkr** för perioden januari – april 2020. Det sammanvägda överskottet beror till stor del på lägre antal barn och elever i förskola och skola i förhållande till budget. Volymskillnaden påverkar utbetald ersättning till förskolor och skolor och även utbetalda individresurser från likvärdighetsgarantin. Årsprognosens visar ett överskott på **9 500 tkr**.

Verksamhetsresultat

Fokusområden

Gällande resultatindikatorer finns i dagsläget resultat från skolvalet och antalet platser i förskolan i förhållande till kön samt resultat från elev- och föräldraenkäten. Resterande resultatindikatorer kommer att redovisas i Tertiabokslut 2 och i årsbokslutet för 2020.

Bedömningen är att situationen till följd av coronapandemin nu har stabiliserats.

Utmaningarna som huvudmän, rektorer och medarbetare har stälts inför har inneburit att nya arbetssätt, inte minst digitala arbetsformer, utvecklats. Situationen har dock också inneburit att en del elever fått sämre möjligheter att utveckla sina kunskaper, till följd av frånvaro, minskad omfattning på stöd eller oro. Det finns därför en osäkerhet när det gäller årets elevresultat.

Statsbidrag 2020

Statsbidragen för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder i förskolan redovisas inte här eftersom de går till kommunen (kommunfinanserna) centralt. Bättre språkutveckling i förskolan är nytt statsbidrag som infördes hösten 2019. Statsbidraget kommer att fördelas mellan de förskolor som anmäler sitt intresse.

Statsbidrag utbildningsnämnden	TI-2020	Årsprognos
Asylsökande barn m. fl. i förskola och skola	145 000	250 000
Vissa barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige	330 000	800 000
Omsorg på kvällar, nächter och helger	370 000	1 098 000
Utbildning för barn som vistas i landet utan tillstånd	130 000	230 000
Bättre språkutveckling i förskolan	0	1 376 000
Summa	975 000	3 754 000

Särskilda uppdrag

Kommunfullmäktige gav utbildningsnämnden för år 2020 i särskilt uppdrag att arbeta med åtgärder mot elevers psykiska ohälsa och i bokslutet redovisa hur arbetet bedrivits under året. Detta arbete har påbörjats och kommer att redovisas i årsbokslutet för 2020.

Internationellt samarbete

Inget internationellt samarbete pågår för närvarande.

Maximalt värde för skattepengarna

Som ett led i att uppnå målet maximalt värde för skattepengarna är utbildningsnämndens fokus att Nackas förskolor och skolor ska ligga i kvalitetstoppen, jämfört med andra kommuner, och att alla elever klarar skolan inom avsedd tid. Utbildningsenheten följer löpande de kommunjämförelser som publiceras nationellt. Vi medverkar också i kommunnätverk såsom Våga Visa, tillsynsnätverk och nätverk för utbildningscontrollers för att hålla oss uppdaterade och få möjlighet att ligga i framkant och säkra möjlighet till relevanta jämförelser med andra kommuner. Vi tar löpande mot studiebesök och har kontakter med andra kommuner för utbyte.

Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner

Förskola

Nackas ambition att vara bäst på att vara kommun, uppfylls inte för förskolan – trots de mycket goda resultaten. Nacka har en mycket hög andel nöjda föräldrar, 93 procent, men kommer först på plats sex av de tio kommunerna som genomfört kundundersökningen. Det är en försämring från förra årets plats fyra. Med undantag för en av de deltagande kommunerna anser drygt nio av tio föräldrar i samtliga kommuner att de är nöjda med verksamheten i sina barns förskolor.

Grundskola

Även i år uppnås målet att Nacka ska vara i kvalitetstoppen när det gäller att vara bland de tre bästa kommunerna i Våga visa-samarbetet vad gäller andelen nöjda elever i årskurserna 3, 6 och 8. Störst andel nöjda elever finns i Danderyd, följt av Täby. Därefter kvarar Nacka in på tredje plats av de totalt tio kommuner som genomför Våga visa-enkäten i grundskolan.

Gymnasieskola

Nackas gymnasieskolor har generellt sett ett bättre resultat på enkätundersökningen än genomsnittet i Stockholms län. Störst positiv skillnad, nio procentenheter, är det för frågorna som mäter om eleverna anser att det är positiv stämning på skolan och om eleverna kan rekommendera sin gymnasieskola till andra. I genomsnitt rekommenderar närmare tre av fyra elever, 74 procent, i Nackas gymnasieskolor sin gymnasieskola jämfört med 65 procent i länet och utbildningsnämndens mål är därmed uppnått.

Indikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel föräldrar som är nöjda med sin förskola - Förskola	◆ plats 4	plats 6	plats 1-3	
Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel elever som är nöjda med sin skola - Grundskola	● plats 2	plats 3	plats 1-3	
Över länet genomsnitt i enkätundersökningen när det gäller andel elever som kan rekommendera sin skola - Gymnasieskola	● Ja	● Ja	● Ja	

Bästa utveckling för alla

För att nå det övergripande målet ”Bästa utveckling för alla” fokuserar utbildningsnämnden på att alla barn och elever som går i förskola eller skola i Nacka utvecklas maximalt och även stimuleras till nyfikenhet och lust att lära. Fokusområdet utgår ifrån områden i förskolans och skolans läroplaner som Utveckling och lärande/Kunskaper och Barns inflytande/Elevers ansvar och inflytande.

Det systematiska kvalitetsarbetet som bedrivs av nämnden har enligt utbildningsenheten syftar till att skapa förutsättningar för goda resultaten. När resultaten är mindre bra har utbildningsenheten dialoger med ansvariga rektorer och huvudmän.

Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära

Förskola

Utbildningsnämndens indikator som mäter om verksamheten är stimulerande är fortsatt på en mycket hög nivå och målet är nått. Andelen har minskat med en procentenhets till 95 procent. Utbildningsnämndens indikator som mäter om förskolan stimulerar barnen är på samma nivå som förra året, 86 procent och målet är nått.

Grundskola

Utbildningsnämndens indikator visar att det i år är något större andel av eleverna som upplever att de har inflytande på arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll - 65 procent – jämfört med 63 procent förra året. Liksom tidigare uppnås dock inte målnivån 70 procent. En av utbildningsnämndens indikatorer är baserad på enkätresultat inom läroplansområdet ”Kunskaper”, nämligen den som avser att fånga elevernas upplevelda stimulans i grundskolan. Utfallet är i år 62 procent av eleverna, vilket är en ökning med en procentenhets jämfört med förra året. Målvärdet, som för år 2020 är 70 procent, uppnås däremot inte.

Gymnasieskola

Enkätens lägsta resultat, liksom tidigare år, handlar om hur eleverna anser att de ges ansvar och inflytande. Endast var tredje elev tycker att de får vara med och påverka innehållet i undervisningen och hur de arbetar under lektionerna. Resultaten för dessa två frågor har dock förbättrats med ett par tre procentenheter jämfört med förra året och resultaten är något högre jämfört med genomsnittet i Stockholms län.

Utbildningsnämndens indikatorer avseende ansvar och inflytande har inte uppnåtts, men de har förbättrats vilket är mycket positivt.

Indikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
Andel föräldrar som upplever att verksamheten är stimulerande - Förskola		96 %	95 %	95 %	
Andel elever som - tycker det är roligt att lära sig saker (åk 3) - anser att undervisningen motiverar till att vilja lära sig mer (åk 6 och 8) - Grundskola		61 %	62 %	70 %	
Andel elever som anser att undervisningen motiverar till att lära sig mer - Gymnasieskola		40 %	43 %	60 %	
Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och intressen tas tillvara - Förskola		86 %	86 %	85 %	
Andel elever som anser att de har inflytande på skolarbetet (arbetsätt, arbetsformer och undervisningens innehåll) - Grundskola		63 %	65 %	70 %	
Andel elever som anser att de kan påverka arbetsättet under lektionerna - Gymnasieskola		32 %	34 %	40 %	

Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Ett fokusområde för utbildningsnämnden är att alla förskolor och skolor i kommunen ska hålla hög kvalitet. Det är något som bidrar till attraktiva livsmiljöer i hela Nacka. Alla förskolor och skolor ska vara goda miljöer för utveckling och lärande.

Utbildningsenheten har under året, utifrån olika faktiska resultat och bilder från olika undersökningar samtals med huvudmän och rektorer. Samtalen bygger på att försöka förstå och tolka det bilderna visar och är ett sätt att stimulera och driva på utvecklingen för en hög

kvalitet i alla förskolor och skolor i Nacka.

Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet

Förskola

I genomsnitt anser 93 procent av föräldrarna att de är nöjda med verksamheten på deras barns förskola. Utbildningsnämndens mål är att 95 procent av Nackas förskolor ska ha en nöjdhetsgrad som är minst 80 procent. I år är andelen förskolor 96 procent och målet är därmed nått. Av de förskolor som deltog i enkäten är det fyra förskolor som har en lägre andel nöjda föräldrar än 80 procent. Tre av de fyra förskolorna har en svarsfrekvens som är 60 procent eller lägre.

Grundskola

Sammantaget är andelen elever i årskurserna 3, 6 och 8 som instämmer i att de är nöjda med verksamheten 82 procent, vilket är lika många som förra året. Det är något högre än genomsnittet för de kommuner som deltagit i enkäten. Det är i år 23 grundskolor (av totalt 34) som når upp till målet om minst 80 procents nöjdhet, det vill säga 68 procent av skolorna. Det innebär att målet för år 2020 inte har uppnåtts.

Gymnasieskola

Av de sju gymnasieskolor (med godtagbar svartsfrekvens) som deltagit i enkäten är det endast tre där minst 80 procent av eleverna instämmer i att de kan rekommendera sin skola till andra elever. Eftersom två av gymnasieskolorna inte har deltagit och en har låg svartsfrekvens är utfallet baserat på ett mindre underlag. Utbildningsnämndens mål avseende andel skolor med minst 80 procent elever som kan rekommendera sin skola har inte uppnåtts.

Indikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
Andel förskolor som har minst 80 procent nöjda föräldrar - Förskola		98 %	96 %	95 %	
Andel skolor som har minst 80 procent nöjda elever - Grundskola		65 %	68 %	75 %	
Andel skolor som har minst 80 procent elever som kan rekommendera sin skola - Gymnasieskola		25 %	43 %	50 %	

Alla förskolor och skolor är goda miljöer för utveckling och lärande

Förskola

En mycket stor andel föräldrar instämmer i att deras barn är trygga i verksamheten och utbildningsnämndens mål är nått. Andelen har minskat något jämfört med förra året, men är ungefär på samma nivå.

Grundskola

Andelen elever som känner sig trygga i skolan är 88 procent, jämfört med 89 procent år 2019. Målnivån 95 procent uppnås därmed inte heller i år. Skillnaderna mellan skolornas resultat när det gäller trygghetsfrågan är störst i årskurs 6 och minst i årskurs 8.

Gymnasieskola

Resultaten på samtliga enkätfrågor som mäter hur läroplansområdet uppfattas av eleverna har förbättrats jämfört med förra årets resultat. För tre av de fyra frågorna på området har resultaten förbättrats med fyra-fem procentenheter. Resultatet gällande arbetsro når enbart upp till 54 procent, vilket ändå är det högsta resultatet på fem år. Jämfört med genomsnittet i Stockholms län har Nacka ett bättre resultat för samtliga enkätfrågor på området.

Liksom tidigare år anser en hög andel elever att de är trygga i verksamheten, nio av tio elever instämmer i det. Utbildningsnämndens mål är dock inte nått.

Indikatorer		Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
Andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i förskolan - Förskola		96 %	95 %	95 %	
Andel elever som är trygga i skolan - Grundskola		89 %	88 %	95 %	
Andel elever som är trygga i skolan - Gymnasieskola		89 %	90 %	95 %	

Stark balanserad tillväxt

Det övergripande målet stark och balanserad tillväxt bryts inom utbildningsnämndens ansvarsområde ned till två fokusområden. För det första att föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola. För det andra att det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka och att anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här. Utbildningsenheten samarbetar med förskolor, skolor och huvudmän som ett viktigt led i arbetet med att nå målet. Detta sker genom träffar, föreläsningar och workshops dit alla huvudmän och rektorer bjuds in men också i kontakter med enskilda huvudmän och rektorer.

Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola

Förskola

Målet om tillgång till platser i förskolan i varje kommundel uppnås även i år.

Grundskola

I skolvalet väljer alla vårdnadshavare tre olika skolor rangordnade från 1 till 3. De allra flesta, 87 procent, fick placering på den skola de valt i förstahand. Utbildningsnämndens mål är att 90 procent ska få sitt förstahandsval, vilket alltså inte nåddes i år. Andelen som fick sitt förstahandsval har ökat från 85 procent jämfört med förra året. Förra årets resultat var det lägsta resultatet under den senaste tioårsperioden.

Nästan alla, 98 procent, fick något av sina tre val, en ökning från 96 procent förra året. Totalt var det 50 elever som inte fick något av sina tre val.

Totalt var det 35 barn som vårdnadshavaren, trots påminnelser, inte gjorde något skolval för. Dessa fick en skolplacering på närmaste kommunal skola med ledig plats.

Statistiken gäller utfallet i skolvalet i mars. Efter skolvalet i mars sker en del byten vilket gör att situationen kan ha ändrats något vid skolstart.

Indikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Måluppfyllelse 2020
Det finns möjlighet till plats i förskolan i varje kommundel - Förskola		Ja		Ja
Andel elever som fått plats på den skola de valt i första hand - Grundskola		85 %	87 %	90 %

Ekonomiskt resultat

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på **6 626 tkr** för perioden januari – april 2020 och årsprognosens visar ett överskott på **9 500 tkr**.

Förskola

Antal barn inskrivna i förskola och pedagogisk omsorg är per mars i snitt 202 färre än i budget. Det beror på att befolkningsutfallet är lägre än budget, samt på att efterfrågan på platser hos vårdnadshavare är lägre än budgeterat men med längre vistelsestider, vilket gör att snittersättningen per barn blir dyrare. Prognosens för vårterminen visar trots detta enligt budget då ett avdrag på 1,125 mnkr per månad är gjord av kommunstyrelsen i budgeten. Höstterminen ligger i denna prognos som budget.

Förskoleklass

Antal förskoleklasslever är i snitt 3 st fler än vad som budgeterats för.

Grundskola

Antal grundskolelever är i snitt samma antal som i budget. Något högre kostnader för elever som går i skola i andra kommuner samt rättningsar av ersättningar från 2019 gör dock att årsprognosens sätts till -1,0 mnkr. Höstterminen ligger som budget.

Grundsärskola

Antal grundsärskolelever är per mars 10 st färre än vad som budgeterats för. På helår prognostiseras ett överskott på ca 2,5 mnkr.

Gymnasieskola

Antal gymnasieelever är per mars i snitt 46 färre än i budget. För vårterminen beräknas ett överskott på ca 2,0 mnkr. Höstterminen ligger som budget.

Gymnasiesärskola

Antal gymnasiesärskoleelever är per februari 5 st fler än vad som budgeterats för. Årsprognosens sätt därfor till -1,5 mnkr.

Likvärdighetsgarantin

Individresurserna är 5,6 mnkr mindre än budget. En av orsakerna är att det är färre barn inskrivna än i budget. Modersmål visar ett underskott på 0,9 mnkr. Nyanländresurs,

strukturbidrag samt skolskjutsar visar ett underskott på ca 0,6 mnkr. I likvärdighetsgarantin redovisas nu även kostnader för undervisningskostnader för SIS-placerade elever samt sjukhusundervisning. Denna kostnad uppgår för perioden till ca 0,8 mnkr. För vårterminen beräknas ett överskott på 4,5 mnkr tillsammans. Höstterminen ligger som budget.

Nämnd, myndighet och huvudmannaskap

Utbildningsenheten visar ett överskott på 403 tkr. Dessa förklaras till största delen av mindre personal-, konferens- och fortbildningskostnader. Utbildningsenhetens årsprognos beräknas till 1,0 mnkr. I utbildningsnämndens utfall ingår en avgift för gymnasieskolans antagningssystem på 1,2 mnkr men som i budget planerades i juni. En samlad bedömning på helåret är att UBN lämnar tillbaka 2,0 mnkr.

Forskning och utveckling

I periodens budget ingår en reglering av statsbidraget, Bättre språkförstärkning i förskolan, på 730 tkr. Denna kommer att regleras i juni vilket gör att periodens redovisade överskott på 129 tkr borde ha varit ca 860 tkr. En översyn av likvärdighetsgarantin har påbörjats. Kvalitetsdagen som skulle ha genomförts i mars planeras att genomföras i höst. En samlad bedömning gör att årsprognosen gällande Forskning och utveckling sätts till 1,0 mnkr bättre än budget.

Sammanställning över antal barn och elever

Förändring volym	Antal barn och elever		
	Verksamhet	Genomsnittligt utfall 2020	Budget befolkningsprognos aug-19
Förskola och ped omsorg	6 611	6 813	-202
Fritidshem	5 809	5 750	59
Förskoleklass	1 531	1 528	3
Grundskola	13 583	13 583	0
Grundsärskola	121	131	-10
Gymnasieskola	4 039	4 085	-46
Gymnasiesärskola	50	45	5
Summa placeringar	31 744	31 935	-191

Finansiell sammanställning

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2020			Ack budget 2020				Helår budget och prognos 2020		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget intäkter	Budget kostnader	Budget netto	Budget avvikelse	Budget netto	Prognos netto	Prognos avvikelse
Checkram	66 545	-939 414	-872 869	64 772	-940 853	-876 081	3 212	-2 605 883	-2 603 883	2 000
Förskola och pedagogisk omsorg	38 846	-293 408	-254 562	37 785	-294 656	-256 871	2 309	-732 278	-732 278	0
Fritidshem	16 961	-87 352	-70 391	17 617	-88 063	-70 446	55	-213 625	-213 625	0
Öppen fritidsverksamhet	23	-1 989	-1 967	0	-2 019	-2 019	52	-6 060	-6 060	0
Förskoleklass	246	-21 517	-21 271	293	-21 692	-21 400	129	-63 471	-63 471	0
Grundskola	6 790	-382 694	-375 904	6 317	-381 452	-375 135	-769	-1 131 122	-1 132 122	-1 000
Grundsärskola	38	-11 024	-10 986	66	-12 029	-11 963	977	-35 063	-32 563	2 500
Gymnasieskola	3 552	-136 139	-132 587	2 596	-136 130	-133 534	948	-410 441	-408 441	2 000
Gymnasiesärskola	90	-5 292	-5 202	99	-4 812	-4 712	-490	-13 822	-15 322	-1 500
Övrig ram	1 515	-105 508	-103 992	2 812	-110 218	-107 406	3 414	-311 633	-304 133	7 500
Likvärdighetsgarantin	1 397	-93 587	-92 190	1 712	-97 196	-95 485	3 295	-272 558	-268 058	4 500
Öppen förskola	90	-2 790	-2 700	0	-2 710	-2 710	10	-8 130	-8 130	0
Nämnd, myndighet och	28	-9 011	-8 983	0	-8 963	-8 963	-20	-28 400	-26 400	2 000
Forskning och utveckling	0	-119	-119	1 100	-1 348	-248	129	-2 545	-1 545	1 000
Summa	68 060	-1 044 922	-976 861	67 584	-1 051 071	-983 487	6 626	-2 917 516	-2 908 016	9 500

Investeringar

Utbildningsnämnden har inga investeringar eller projekt att rapportera.

Sjukfrånvaro bland nämndens/verksamhetens medarbetare

Utbildningsenhetens totala sjukfrånvaro för tertial 1 2020 är 1,15% vilket är en minskning jämfört med tertial 1 2019 som då låg på 2,40%. Kommunens totala sjukfrånvaro för tertial 1 2020 är 8,10% vilket är en ökning jämfört med tertial 1 2019 som då låg på 7,35%. Ingen lång sjukfrånvaro fanns på enheten under tertial 1 2020.

Åtgärdsplan

Utbildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget. Inga åtgärder planeras.

Kommunövergripande åtgärdsplan

Generell besparing 5 procent

Utbildningsnämndens budget består till 98,3% av beslutade ersättningsnivåer kopplade till volym. Tre verksamheter är ej obligatoriska för kommunen att erbjuda och dessa är tillsammans budgeterade till ca 20 mnkr.

- Omsorg på obekvämt tid
- Öppen förskola
- Finansiering av elever som studerar utomlands

Effektivare processer och systemrensning och digitalisering

Vi arbetar med att tydliggöra och utveckla våra processer och drar nytta av digitalisering där det är möjligt samtidigt som säkerheten tillgodoses. Vi tar bland annat stöd av

digitaliseringenheten och tar lärdom av andra enheters erfarenheter.

Konsultprövning

Vi har tillämpat konsultprövning vid upphandling av undersökningar.

Att leva som vi lär

Vi har hittat andra mer kostnadseffektiva metoder för omvärldsspaning och sänkt ambitionsnivån. Detta är redan beaktat i mål och budget.

Konsekvenser för barn

Senaste undersökningen visar att de allra flesta elever och föräldrar är nöjda med verksamheten i sin förskola och skola.

Susanne Nord
Utbildningsdirektör
Stadsledningskontoret

Magnus Blomberg
Controller utbildning
Controllerenheten